

ST·OLAV

K A T O L S K T I D S S K R I F T

• F O R R E L I G I O N O G K U L T U R •

76. Å R G A N G

9. MAI 1964

A V I N N H O L D E T :
ET NYTT TROSMOT - CHINAS KRISTNE I KAMP - MED
ÅNDENS KRAFT - FILM - BLIKK PÅ TIDEN - LESERBREV
UTLANDET

NR
9

NESTE NUMMER UTKOMMER 23. MAI 1964

AV KIRKENS LIV

Uken 10.—16. mai

SJETTE SØNDAG E. PÅSKE

Epistel: 1. Pet. 4, 7—11.

Evangelium: Joh. 15, 26—27; 16, 1—4.

Søndagen etter Kristi himmelfart kan med rette kalles den 6. etter Påske, for den fører videre de temaer som vi kjenner fra de forrige søndagers liturgi. Epistelen minner oss om at det kristne menighetsliv bygges på nestekjærlighet, bønn og gjensidig tjeneste. Evangelieteksten er på nytt tatt fra Jesu avskjedstale og presiserer det løfte som da ble gitt om Åndens gave. Jesus åpenbarer for sine venner den Ånd som skal gi dem den faste overbevisning de trenger til for å vidne om det de har sett, med livet som innsats.

MANDAG: *Filip og Jakob*, apostler. Filip er nevnt blant apostlene av samtlige evangelister, men de få konkrete trekk vi kjenner til, skylder vi Johannes (Joh. 1, 43—46; 6, 5—7; 12, 21—22; 14, 9—11). Den Jakob vi feirer idag («Jakob den yngre») må muligens «deles» i to forskjellige skikkelser: nemlig den apostelen Jakob som var Alfeus' sønn (Mt. 10,3), og en slektning av Jesus som ble lederen for urmenigheten i Jerusalem og skrev det «Jakobs brev» vi kjenner fra Det nye testamente. Man har lenge trodd at de var en og samme person, men idag anser man denne identifikasjon for meget tvilsom.

TIRSDAG: *Nereus, Akilleus Domitilla og Pankratius*, martyrer i Rom.

ONSDAG: *Robert Bellarmin*, biskop, bekjenner og kirkelærer. Tilhørte jesuitterordenen. Hans innsats hører hjemme i motreformasjonens teologiske glansperiode. († 1621)

TORSDAG: Feriedag. Messe som søndag. *Bonifatius*, martyr (minnes).

FREDAG: *Jean-Baptiste de la Salle*, bekjenner. En pionér på folkeskolens område. Grunnla en brødrekongregasjon som den dag idag arbeider i skolesektoren († 1719).

LØRDAG: Pinseaften. I sin opprinnelige form var dagens liturgi en kopi av påskenattens gudstje-

neste med dåpshandlinger, osv. Idag er messen forenklet, men visse trekk tyder ennå på tilknytningen til dåpen (inngangsverset, kirkebønn, o. l.)

Uken 17.—23. mai

PINSEFESTEN

Epistel: Ap. gj. 2, 1—11.

Evangelium: Joh. 14, 23—31.

Ved siden av påskefesten er Pinse den eneste høytid som kristendommen arvet etter jødedommen. Grunnen er at Guds forsyn har knyttet frelsesverkets avgjørende etapper til den gamle pakts største minner. Jesus gikk over fra døden til livet samme natt som Moses førte folket ut av Egypten, og Ånden kommer over apostlene på minnedagen for kunngjøringen av Moseloven på Sinai. Ånden er nemlig den kjærlighetens kraft, den indre lov som gjør den gamle bokstav død og maktesløs.

Hele pinseuken er bygget opp på samme måte som påskeuken. Hver dag har sine spesielle tekster. Epistlene er for det meste hentet fra Apostlenes gjerninger og beretter om Åndens manifestasjoner i tiden etter Pinse. Vi må nemlig ikke tro at Den hellige Ånd bare ble gitt den ene dagen. Han kom stadig på ny over menigheten, og vi sporer allerede i disse beretninger første tegn på at hans meddelelse ved håndspåleggelse blir stadfestet som en varig institusjon i Kirken (fermingens sakrament). Evangelietekstene markerer kristendommens åndelige kraft slik som den manifesterer seg i dom over verden, frelse for dem som tror, mektige gjerninger og syndsforlatelse.

ONSDAG, FREDAG og LØRDAG er imbredager. Det fremgår særlig av lørdagens liturgi at Pinse for jødene i Palestina ikke bare var et minne om Sinai, men også en høstfest. Under våre breddegrader er det vanskelig å tenke på høsten allerede i mai, men vi trenger velsignelse over kornavlingen vi også, både for oss og for alle de folkeslag som ennå kan bli truet av hungersnød når det blir uår.

GUDSTJENESTER PÅ SØN- OG HELLIGDAGER

OSLO KATOLSK BISPEDØMME:	Stille	Høy-
	messe	messe
OSLO: <i>St. Olavs kirke</i> , Akersveien 5. Biskopen og prestegården 42 52 87. Sogneprestkontoret 41 41 61	7.00 9.00	11.00 9.45 m.eng. pr.
<i>St. Hallvarvs kirke</i> , Fransiskanerne, Urtegt. 29, tlf. 68 08 68	8.30 19.00	11.00
<i>St. Dominikus kirke</i> , Dominikanerne, Neubergrgt. 15, tlf. 55 07 71	8.15-9- 11.30	10.00
<i>Vår Frue Villas kapell</i> , Montebello, Ullernchausséen 52, tlf. 55 81 21	—	8.30
<i>Grefsen kapell</i> , Gladsvei 23, tlf. 212355	—	9.30
<i>Lunden kloster</i> , Trondheimsv. 309, tlf. 21 25 87	—	9.00
ARENDAL: <i>St. Franciskus kirke</i> , Tyholmen, tlf. 2209	8.00	10.45
BERGEN: <i>St. Pauls kirke</i> , Christiesgt. 16, tlf. 15 410	8.00 9.00	10.30
<i>Vår Frue kirke</i> , Helleveien	—	9.30
DRAMMEN: <i>St. Laurentius kirke</i> , Cappelensgt. 1, tlf. 83 20 19	8.30	10.30
FREDRIKSTAD: <i>St. Birgitta kirke</i> , Kongensgt. 9, tlf. 1438	8.30	10.45
HALDEN: <i>St. Peters kirke</i> , Kristian V.s pl. 1, tlf. 1168	8.00	10.45
HAMAR: <i>St. Torfinns kirke</i> , Torvgaten 113, tlf. 23 751	8.30	11.00
HAUGESUND: <i>St. Josefs kirke</i> , Haraldsgt. 21, tlf. 3195	8.30	11.00
HØNEFOSS: <i>St. Theresia kirke</i> , Vesterngt. 5, tlf. 266	8.00	10.30
KRISTIANSAND S.: <i>St. Ansgar kirke</i> , Kirkegaten 3, tlf. 24 225	8.00	10.30
LILLEHAMMER: <i>Mariakapellet</i> , Weidemannsgt. 3, tlf. 52 550	—	10.00
LILLESTRØM: <i>St. Magnus kirke</i> , Romeriksgt. 1, tlf. 71 28 85	8.30	11.15
MOSS: <i>St. Mikael's kapell</i> , Ryggeveien 24	—	11.00
PORSGRUNN: <i>Vår Frue kirke</i> , Sverresgt. 26, tlf. 50 793	7.45	10.45
STABEKK: <i>Maria Kirke</i> , Nyveien 17, tlf. 53 77 35	8.30	10.45
STAVANGER: <i>St. Svithun kirke</i> , Dronningensgt. 8, tlf. 25 534	8.00	10.30
SYLLING: <i>St. Hallvarvs kapell</i> , tlf. 84 90 28 (Drammen)	—	—
TØNSBERG: <i>St. Olavs kirke</i> , Sandefjordgt. 1, tlf. 11 949	—	10.45
<i>St. Olavs kapell</i>	8.00	—
TRONDHEIM APOSTOLISKE VIKARIAT:		
TRONDHEIM: <i>St. Olavs kirke</i> , Prinsensgt. 2a2. Biskopen og prestegården tlf. 21 214	8.30 19.00	11.00
<i>St. Elisabeth Hospitals kapell</i> , lla, tlf. 21 670	6.30	—
KRISTIANSUND N.: <i>St. Eysteins kirke</i> , Flintegaten 5, tlf. 2779	8.00	11.00
MOLDE: <i>St. Sunniva kirke</i> , Parkveien 23, tlf. 1100	8.30	11.00
ÅLESUND: <i>Vår Frue kirke</i> , tlf. 7558	—	11.00
<i>Mariabøimen</i> , Nørve, tlf. 7184	8.30	—
DET APOSTOLISKE VIKARIAT FOR NORD-NORGE:		
TRØMSØ: <i>Vår Frue kirke</i> , Storgaten 94. Biskopen og prestegården tlf. 3604	8.15	10.30
<i>St. Elisabeth hospital</i> , Mellomveien 15, tlf. 2101	6.20	—
BODØ: <i>St. Eysteins kirke</i> , Hernesveien 22, tlf. 21 783	8.15	10.30
HAMMERFEST: <i>St. Elisabeth Inst.</i> , <i>St. Mikael's kirke</i> , Strandgt., tlf. 1392	8.00	10.30
HARSTAD: <i>St. Sunniva kirke</i> , Skolegt. 4, tlf. 1205	8.00	10.30

ST. OLAV

KATOLSK TIDSSKRIFT FOR RELIGION OG KULTUR

Redaktør: Pater Hallvard Rieber-Mohn.
Redaksjonens adresse: Neberggaten 15, Oslo 3.
Ekspedisjon og forlag: Akersveien 5, Oslo.
Kontortid: 9—16. Lørdag: 9—14. - Tlf. 42 31 70
Boligtelefoner: Redaksjonen 55 07 71.

Abonnement (direkte ell. gjennom postkontorene). Kr. 20 pr. år - Kr. 10 pr. ½ år. Utlandet kr. 24.

Annonser: 10 dager før utg.dagen (se nederst på omslagssiden). 24 nummer årlig. - Postgiro 153 21

ET NYTT TROMOT

Nylig leste vi en sint avisartikkel av en norsk humanetiker. Han følte seg visst diskriminert og under press — det var noe med attester som han ikke ønsket å måtte hente på et prestekontor. Det lød gammelmodig — utidsmessig. På verdensplanet formes jo nemlig hurtig konturene i et og annet og mer drastisk helhetsbilde: Utenfor slike sjeldne overlevninger av «statskirkelige» strukturer, som i Spanias og de skandinaviske lands «reservater», virker det som om et uvær av virkelig forfølgelse langsomt trekker sammen over den kristne kirke. I Sovjet-Russland skjerpes kampen mot religionen merkbart — etter to årtiers relativ avspenning er det ikke tvil om at en ny utryddelses-kampanje legges opp. Neppe ved åpenlys, dramatisk terror som tidligere — man har lært. Men viljen til å tyne i stillhet, og evnen til å ta et virkelig kvelertak foreligger.

Ellers bak jernteppet følges der også opp, med stort sett den samme taktikk: Avspent fasade, stille vold og «silent killing» bak den. En moderne stat har så mange muligheter: Økonomiske sanksjoner mot den som lar sitt barn døpe eller selv går til sakramentene, undervisningsmonopol, trakasserier under valg av yrke og i militærtjenesten for å avfolke presteskolene, skatteskruer på alle kirkelige institusjoner — også de direkte veldedighets-tiltak — for å tvinge dem til selvdød, skremsler overfor de karakterfaste og smiger og utnyttelse av svikerne i rekkene — åjo, mønsteret er etterhvert kjent.

Mønsteret blir forøvrig forstått også utenfor jernteppet — i øyeblikket er det mest uttalte eksempel Sudan, der den kristne kirke kjemper for livet mot de muhammedanske myndighetenes forfølgelse. Også i andre utviklingsland hvor kirkens nærvær ofte utgjør omtrent alt det som finnes av opplysning, sosial omsorg og humanitet, lever de kristne på en vulkan.

Og i det «kristne» Vesten? Ennå har kirken frihet og fred — noen steder innflytelse. Er det et utgangspunkt — eller en galgenfrist?

For ikke så lenge siden ruslet vi sammen med en luthersk medkristen i ruinene av Roms Colosseum. Selve «gulvet» i det veldige stadion er jo nå borte — en ser rett ned i kjellerkamrene hvor løver og kristne engang

ventet urolige på å bli drevet opp til sitt blodige møte, under menneskemassens blikk og brøl. Sett fra det punkt hvor kristenkorset nå kneiser til martyrenes minne, virker det hele som en heksekjel for noen av menneskets ondeste lidenskaper.

Martyrer har Kirken hatt mange av siden dengang — noen av dem er nevnt i helgenskaren, andre talløse er ukjente og gjemte i Gud, som mange av de kinesiske kristne en artikkel inne i bladet omtaler. I Kirkens forhold til Verden er forfølgelsen kronisk — åpenbar eller latent. Det ligger i sakens natur — Kristi egne profetiske ord er blitt kirkehistorie.

Har nå et sted som Colosseum noe å si oss nåtidsmennesker — etter Auschwitz? Nærmere oss gaper jo, som et ennå åpent sår, den avgrunn av hat som oppslukte millioner av uskyldige mennesker — i vår egen levetid. Og martyrer —? Ser vi ikke daglig mennesker gå i døden for saker som ikke er det verd? Klassehatet, statsfordulelsen, maktsyken, partidisciplinen, pengeinteressene — alle har de sine «martyrer». Det er som om martyriet har mistet sin symbolske betydning — i en verden som i alle tilfeller forakter eller avskriver enkeltmenneskets verdi blir offerdøden en innholdsløs bagatell.

I tiden som kommer vil visst stadig nye grupper kristne — snart her, snart der i verden — bli avkrevet et tromot som idag ikke er noen nødvendig eller selvfølgelig bestanddel i deres livsholdning. Øst-Tysklands, Polens, Ungarns kristne hadde så sent som i 1939 ingen rimelig grunn til å tro at det hos dem kunne bli direkte farlig for liv eller frihet eller livslykke å holde Evangeliet for livets rette norm og sannhet. Idag føler mange av dem nettopp dette daglig — i sitt virke, i sine barn, i sin angst for fremtiden.

De kristne martyrer opp gjennom historien er ikke bare ofre for «justismord» — som millioner andre. De

(Forts. n. side)

CHINA — DET LUKKEDE

Kirken trues av skisma, i 1964. I det år da Konsilet kanskje blir avsluttet i Roma og faktisk innleder for alvor en ny tid i Kirkens liv, i dette år eksisterer samtidig denne trussel. Det er ikke mange opplysningene vi får fra måned til måned om forholdene på det kinesiske fastland. Bare av og til lykkes det misjonærer og pressefolk å få nyheter og bruddstykker av nyheter via de trette og forvirrede flyktingene som kommer seg inn i Hong Kong. Slagordene hamres inn i Chinas millioner. De sulter også. Fred, frihet. Fiendene som truer nasjonen. Hvordan kan de skille løgn fra sannhet hele tiden? Kan de nekte at de lengter etter fred? Noen føler inne i seg at det ikke er den fred de politiske kommissærene plaprer om, de lengter etter. Men de sier aldri noe. Et fåtall kommer seg ut av murtuen og begynner et nytt og usikkert liv i en mindre murtue, Hong Kongs overfylte fattigstrøk. Det store flertall av kinesere må leve i den «mørke natten» som har senket seg over China.

Vi lever tross alt hos oss i en ganske trygg og rik krok av verden. I de få nyhetene fra China aner vi noe av det som pave Johannes kalte «den hemmelighetsfulle stillhet». Stillheten likesom midt i bråket og stemmene. Den mørke natten for Chinas kristne, for alle sammen. I dette enorme, ulykkelige landet hvor lidelser, brutalitet og hjernevask fordeles som matlapper hver dag, lever også millioner katolikker. Noen fengsles, noen henrettes. Noen presses og trues og lokkes inn i mørket. Omtrent helt avskåret fra omverdenen, forvirret av tusen små og store løgner er det ikke så rart at noen lar seg presse.

Andre nekter selvfølgelig. Hva som skjer med dem før eller senere vet vi dessverre så altfor godt. Hvor lenge natten vil vare vet vi ikke. Vi glemmer disse trosfellene våre så alfor ofte i våre bønner, de er langt borte. Vi glemmer at de trenger hårdt denne eneste form for hjelp vi idag kan gi dem.

er tegn og vitnesbyrd om en livsviktig sannhet — «martyr» betyr jo vitne. De har skrevet i blod for den hele verden en grunnlov som må være synlig i hvert eneste kristenliv — en sannhet så absolutt, at på den gir den kristne kirke aldri kjøp. Om denne sannhet er kulturens samlende bånd, eller under skeptisk debatt, eller fornekta og forfulgt med pinsel og død, er her egentlig uvesentlig. Sannheten forblir sannheten: Gud alene er våre livs herre.

Det lyder som «teologi». Men vi gjør vel i å huske, at for millioner av våre medkristne er denne avgjørende overbevisning selve kjernen i den kraft som hver dag fornyer deres mot på livet, der hvor troen idag er fredløs. De er celler i vårt legeme — deres smerte må også være vår. Så også deres mot.

HRM.

CHINAS

KOMMUNISTEN

I begynnelsen av femtiårene var livet i den nye kommunistrepublikken China preget av en enorm aktivitet for å få gjennomført reformer i jordbruket. Og straks kom angrepene på alle som ikke godtok makthavernes målsetninger. Katolikker og andre troende ble riktignok ikke brennemerket som «kontra-revolusjonære» før i 1955, men alt fem år tidligere ble de åpent anklaget for «imperialisme». Chou-En-lai krevet autonomi — «selvstyre» — for kirkene og kort etter beskyldte «Jen Min Je Pao» (Chinas Pravda) i en artikkel den katolske kirke for imperialisme. En slik artikkel er nesten alltid signalet til en større kampanje. Artikkelen analyseres og kommenteres i resten av avisene og i studiesirklen. Den 12. oktober det året ble det katolske universitet Fu Jen i Peking stilt under kommunistisk kontroll. Videre ble det ved hver eneste katolske skole dannet et råd av lærere, elever og representanter for myndighetene, og hvert råd skulle stå under regjeringens kontroll. Men det viktigste var kanskje offentliggjøringen, den 15. desember, av «Kwan Yuan-manifestet», som gikk sterkt inn for «selvstyre» for de kinesiske katolikker. Altså et

Der er omkring 5,5 millioner kristne i China — ca. 4,2 millioner katolikker og 1,3 millioner protestanter. Så godt som hver eneste utenlandske misjonær er utvist eller fengslet. Den kinesiske geistlighet søker å føre et nytt slektledd kristne i fedrenes spor.

KRISTNE I KAMP

L SPLITTE OG HERSKE

direkte opplegg til et skisma. Noen måneder tidligere var det innledet en lignende aksjon blant protestantene.

I januar 1951 forklarte de kommunistiske avisene seg nærmere om uttrykket «kirkenes autonomi». Det ble rettet et heftig angrep, den 6. januar, mot Vatikanet: «Kirken i China må bli selvstendig, uavhengig av utenlandske biskoper, fremfor alt uavhengig av paven.» To dager senere, i samme avis: «Vårt mål er å føre kirken tilbake til dens opprinnelige status og anpasse den etter folkets behov.» En annen avis skrev den 14. januar: «Det gjelder å frigjøre seg fra den vestlige tradisjon, å skape et nytt system, en ny lovgivning, en ny liturgi. De kinesiske kristne må på nytt oppdage evangeliets skatter, gi slipp på den vestlige teologi...»

I samme måned, vi er ennå i 1951, innbød Chou En-lai 40 katolske ledere til en diskusjon i Peking om en katolsk reformbevegelse. Det ble skapt et embetsverk som skal behandle kirkens saker, et rent organ for gjennomføringen av regjeringens kirkepolitikk. Man forsøkte å få istand «reformkomitéer» i de enkelte menigheter. Medlemmene ble forpliktet til å drive politiske studier «for å utvide sin horisont», klart innse forskjellen mellom kirke og imperialism, samt ta tydelig avstand fra Amerika. Sitt land og sin tro skal man omfatte med samme kjærlighet, og det er bare mulig, ble det sagt, i den utstrekning den katolske kirke i China frigjør seg fra «imperialismens innflytelse» og gjennomfører en reform, en slags tredelt selvstyre:

TRE PUNKTER

1) Ledelsens autonomi: den kinesiske kirke skal styres av folkets egne. 2) Det apostoliske autonomi: den kinesiske kirke skal selv utbre kristendommen — med kinesisk sprog, kinesisk teologi og kinesisk liturgi og 3) Økonomisk autonomi: den kinesiske kirke skal ikke motta noen finansiell støtte fra utlandet.

Denne reformbevegelse samlet snart et antall katolske patrioter. De mest kjente blant disse er Li Wei-Kwang, generalvikar i Nanking, Li Te-pei i Tientsin og M. Yang Che-ta i Shanghai. Men på den annen side fantes det et stort antall katolikker som heller gikk i fengsel enn å akseptere en slik underkastelse under kommunismen. Mange ofret sine liv. Den 3. juni 1951 avla presten Tong Che-tche i Chungking sin berømte bekjennelse: «Min kropp tilhører fedrelandet, regjeringen kan rå over den. Men min sjel tilhører Gud.» I juni dette år ble 70 prester fengslet i Peking. Det var nok ikke alle som bekjente seg til reformbevegelsen.

Flere og flere utenlandske misjonærer ble utvist. Det ble hele tiden sagt at man dermed oppfylte «folkets vilje». Den pavelige sendemann *Riberi* ble arrestert i juni 1951, tre måneder senere ble han utvist.

Så vet vi også at nasjonalforsamlingen ble innkalt i september 1954: Også de troende skal organiseres, alle krefter i folket skal samarbeide om å virkeliggjøre kommunismen. 3,5 millioner kinesiske muhammedanere dannede sin nasjonale forening, buddhistene en tilsvarende.

John Galvin ble i 1947 utnevnt til biskop av Hanyang (t. v.). I 1952 ble han utvist over Hong Kong, etter års fengsel og lidelser (t. h.).

Selv protestantene fulgte eksemplet. Men når det gjelder katolikkene, varte det helt til juli 1957 før «Foreningen av Kinas nasjonale katolikker» kom istand.

«DE FARLIGSTE»

For å hoppe litt tilbake igjen: i august 1953 sammenkalte generalvikaren i Nanking, Li Wi Kwang som tidligere offisielt hadde tatt parti mot Monsignore Riberi, det såkalte Nanking-konsil. Her ble Kirkens lære sammenfattet i ti punkter på en måte som gjorde det umulig for katolikker å godta dem. «Selvstendighets-bevegelsen» tok etter hvert slike former, at pave Pius XII i oktober 1954 rettet en advarsel til presteskaper og de troende i China, med sin encyklika *Ad Sinarum Gentem*. Seks måneder senere meddelte Vatikanet den første og hittil eneste ekskommunikasjon, rettet mot Li Wi-Kwang, generalvikaren.

I de neste års forsøk på å drive frem kollektivbrukene og den industrielle sosialisering, satte så klappjakten på de «kontrarevolusjonære» inn. Man begynte å høre anklager om sabotasje. Taoistene og katolikkene var «de farligste». Natten til den 9. september 1955 begynte opprenskningsaksjoner i Shanghai. Msgr. Kun Pin-mei, 27 prester og noen hundre legfolk ble tatt. Dagen etter var det kontroll av Maria-legionens medlemmer. Den 10. september ble biskopen i Taichow, Hu Jo-san arrestert, igjen sammen med en gruppe prester og legfolk.

Den 15. september ble generalvikaren i Hankow, Liu Ho-te fengslet og i november to geistlige som hadde nektet å gi den hellige kommunion til to medlemmer av de patriotiske organisasjoner. Aksjonene ble gjennomført som politiske handlinger, blant annet under katolske messer.

«DE HUNDRE BLOMSTER»

I 1956 hadde China «de hundre blomsters år», (Maos slagord for å skape en mer avspenst atmosfære en stund). Men for katolikkene ble det ingen avspenning. Fremdeles ble ikke-ønskede menn fjernet fra sine poster og nye

(Forts. n. side)

ledere kom i steden, «menn som la for dagen samme lojalitet mot fedrelandet som mot sin tro». Slik valgtes for eksempel Tschang Che-lang til kapitularkvikar i Shanghai og meddelelse om dette ble sendt til Roma. Kardinal Biondi, prefekt i Kongregasjonen for troens utbredelse, svarte telegrafisk at valget ikke kunne aksepteres av Roma på grunn av den ulovlige fengsling av biskop Kung Pin-mei. Til tross for dette ble flere andre ledige bispestoler besatt på lignende måte med «patrioter».

I juli 1956 lyktes det kommunistenes embedsverk for kirkesaker å samle fire biskoper, elleve generalvikarar, elleve prester og ti legmenn fra 23 forskjellige stift til et møte i Peking. Konferansen resulterte i at det ble dannet en komité som skulle «forberede foreningen av Chinas katolikker på patriotisk grunn». Ifølge en patriotisk prests utsagn var det allerede høsten samme år mer enn 200 lokale forsamlinger som var dannet i forskjellige provinser og byer på et slikt grunnlag. Resultater begynte å vise seg. Kirker sattes igjen i stand, barna fikk igjen religionsundervisning, sakramentet ble gitt på sykehusene. I juli 1957 kom den første konferanse av Chinas «nasjonale katolikker» sammen og hele forholdet mellom katolikkene og regjeringen kom inn i et nytt stadium. Hele tiden pågikk imidlertid en mer og mer intens kamp mot regimets motstandere.

«KIRKEPOLITISK DRAMA»

På den omtalte konferansen i Peking sa hovedtalerne: «Revolusjonens fiender misbruker religionen. De sier at de må lyde paven når det gjelder Kirkens bud. Men vi har sett at han ikke er velvillig stemt overfor det nye China. Han utnytter sin religiøse maktstilling til å påvirke Chinas prester og troende til opposisjon mot sitt eget land. Konferansen er av den mening at den kinesiske kirke må være fullstendig uavhengig, fri og autonom og bare ledes av landets egne prester.»

Den nasjonale kirkes president ble Msgr. Pi Shu-shih. To biskoper fungerer som visepresidenter, Msgr Wang Wen-cheng og Msgr. Tchai Cheng-sheng. Før jul 1957 valgtes Hsi-ting av folket til biskop og ble viet uten at Vatikanet ble meddelt noe på forhånd. Fra Roma ble det svart med henvisning til den kanoniske rett at et valg under slike omstendigheter var uten gyldighet. Men utviklingen kunne ikke stoppes. En katolsk avis i Shanghai skrev den 27. februar 1958: «Vi gjør oss ingen illusjoner om Vatikanet lenger. Vi vil selv bære ansvaret for våre biskoper.» Og regjeringen gleder seg over at flere biskoper godtar regjeringens teser. Motstandere derimot isoleres og mistenkeliggjøres, det gjelder bl. a. biskop Fan Hio-yen av Pao-tin og generalvikaren av Sze-Pingkai, Sichang og Kiating samt erkebiskop Tang av Kanton.

Efter ti års kommunistpress og store omveltninger regner man at det er 138 kirkelige forvaltningsområder i China idag, av disse er 20 erkebiskopdommer, 87 biskopdommer og 31 apostoliske prefekturer.

Man mener videre at det er vel 3 millioner katolikker i landet. Hierarkiet teller 32 biskoper, av disse har to nedlagt embedet, fem lever i utlandet, fem sitter i fengsel og fem andre vet man ingenting sikkert om. Og siden desember 1957 er nærmere 30 nye biskoper «valgt av folket».

Dette veldige kirkepolitiske drama får oss igjen — og med god grunn — til å minnes ordene om «den hemmelighetsfulle stillheten».

Alle vet at det sakrament som meddeler Den Hellige Ånd er fermingen. Da apostlene i Jerusalem, leser vi, fikk høre at en del mennesker var blitt døpt av diakonen Filip i Samaria, sendte de Peter og Johannes til dem: de ville be for dem at de skulle få Den Hellige Ånd, og legge hendene på dem. (Ap. gj. 8, 14—17). Likeledes i Efesos: Paulus legger hendene på noen nydøpte for å meddele dem Anden (Ap. gj. 19, 1—7).

Men har vi aldri spurt oss selv: Mottok vi ikke allerede Den Hellige Ånd i dåpen? Er vi blitt kristne, lemmer på Kristi legeme, uten å motta Ham som er dette legemets sjel? Og dersom dåpen meddeler Den Hellige Ånd, hvorfor da fermingens sakrament?

Ja, dåpen skjenker oss Anden. Forresten har dåp og ferming i lengere tid vært to deler av én og samme handling: Fermingen ved biskopen var den avsluttende del. De to sakramenter utgjorde egentlig en helhet.

Om man imidlertid har kunnet adskille dem, så er det fordi det dreier seg om to sakramenter som svarer til forskjellige behov i vårt kristne liv.

Dåpen føder oss til dette kristne liv. Et nyfødt barn er ingen voksen, men dog allerede et menneske, et bitte lite menneske som ikke vet noe ennå og ikke kan arbeide eller ta et ansvar. Det skal mange år til før dette kan skje. Slik er det også med det kristne liv. I dåpen blir vi født, men den nyfødte i troen forblir svak, sårbar, ute av stand til å bære sitt ansvar alene overfor verden. Hvordan skal han bli «voksen» i troen?

Noen mener kanskje at det går av seg selv: På samme tid som kroppen og de åndelige evner utvikler seg, vokser troen under foreldrenes, faddernes og andres ledelse... slik skulle kristenlivet gå over fra barndom til voksen alder.

Men da har man glemt det vesentlige, at dette liv er en gave fra Gud, en nådegave. Vi kan samarbeide eller legge hindringer i veien, men livet kommer direkte fra Gud. Gud er opphavet til dets begynnelse, men også til dets fullendelse. Det som ungdomsårene gjør for vår kropp og vårt sinn, det gjør Gud selv for vårt kristenliv ved fermingen.

Derfor er fermingen også et sakrament. Det er Gud som virker i oss, og den forvandling det her gjelder, overgår våre egne muligheter.

Det er stor forskjell mellom den naturlige vekst og den åndelige modenhet som Gud alene kan gi: Meget små barn kan i noen tilfeller motta fermingen, og mange voksne har aldri mottatt den.

Apostlene meddelte Den Hellige Ånd ved håndspåleggelse. Da vi ble fermet nøyte biskopen seg ikke med å legge hånden på oss, han signet vår panne med krisma. Hvorfor det?

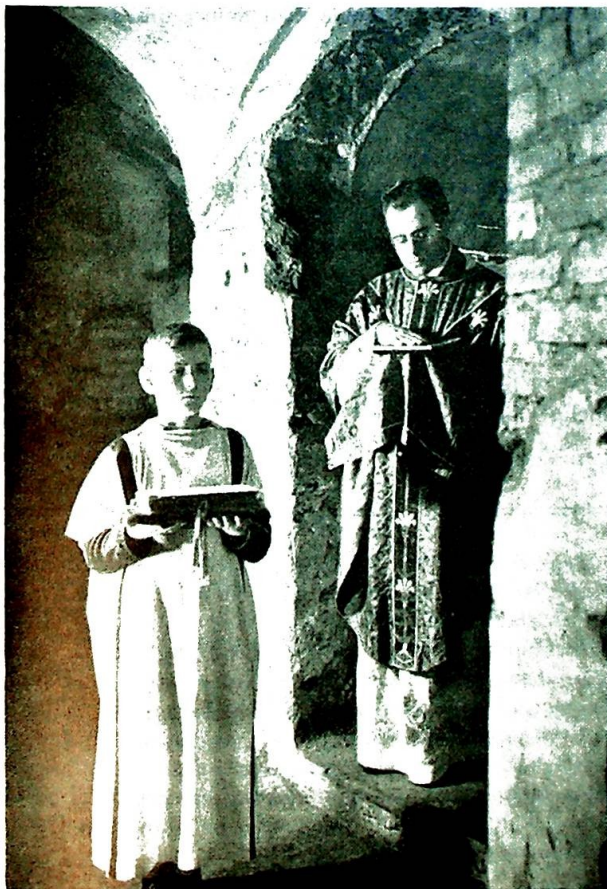
For bedre å fremheve fermingens betydning. Vi blir helt og fullt kristne i samme grad som vi blir likedannet med Kristus, Messias, altså «Guds salvede». Jesu menneskelige virkelighet er gjennomtrengt av Anden, som av «en styrkende balsam og en velluktende duft». Det er denne Ånd som manifesterer seg hos Frelseren, især efter dåpen i Jordan.

For å kunne delta i Kristi verk som lemmer på hans legeme må vi også bli besjelet av Jesu Ånd. Vi trenger

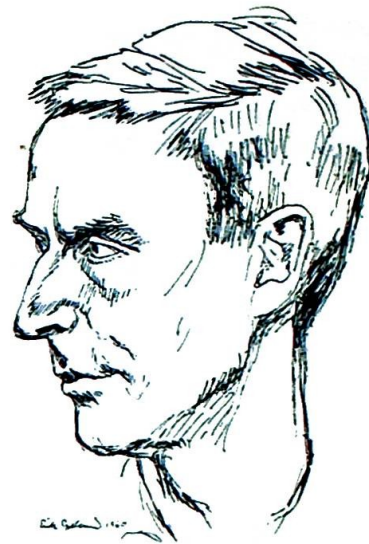
til, at Den Hellige Ånd i alt inspirerer oss, opplyser oss, gir oss mot, lærer oss å be og ha kjærlighet, kort sagt forvandler oss til voksne kristne mennesker, så Kristi verk til menneskenes frelse blir fullført av Kirken også i vår egen tid.

Den store forskjell mellom et barn og en voksen er jo nemlig at barnet mottar sin mat og sin opplæring uten aktivt å delta i samfunnets oppbygning. For å ta aktivt del i Kristi gjerning bør på tilsvarende måte de dømte modnes av feringens sakrament, som dertil skjenker dem Den Hellige Ånd.

Hva betyr det å ta del i Kristi frelsergjerning? Vi tenker kanskje først og fremst på forkynnelsen av evangeliet i hele verden. Det er sant, men la oss ikke glemme den mest nærliggende aktive deltagelse, nemlig den liturgiske. Messen er høydepunktet i det kristne liv, i og med at den gir oss aktivt del i det offer som Kristus frelser menneskene ved. Messen er ikke til for umælende barn, men for voksne kristne mennesker som frivillig og bevisst, i forening med Kristus, påtar seg den største oppgave som finnes, nemlig verdens frelse og lovprisningen av Faderen. Og Paulus presiserer at Ånden selv da «ber i oss», den samme Ånd som i dåpen har gjort oss til Guds barn, men som ved feringen blir virksom i oss på en mer fullendt måte. Derfor mottar man normalt feringen for eukaristien.

Åge
Rønning
til
«St. Olav»

Forfatteren Åge Rønning er fra og med nr. 8 i denne årgang trådt inn i «St. Olav»s redaksjon. Åge Rønning er født i 1925, arbeidet som journalist i «Verdens Gang» 1945—47. Etter en kort tid i Arbeidernes Pressekontor var han 1947—54 ansatt i Norsk Telegrambyrå, og har siden 1954 arbeidet i «Morgenbladet»s redaksjon.

Rønning har utgitt fire romaner og en novellesamling.

LITURGIREFORMENE

som følge av Vatikanets dekret om liturgien har vakt våre leseres levende interesse. I neste nummer bringer «St. Olav» flere innsendte meningsyttringer — ikke minst omkring de problemer som gudstjeneste-sproget reiser.

Det første Peter forkynte på Pinsedagen var at Gud hadde reist Jesus opp fra de døde og at apostlene kunne vidne om dette. Inntil da hadde disiplene vært sammen med Jesus Kristus, hørt ham tale, sett hans mirakler, opplevd den tomme grav etter hans korsfestelse, og igjen sett ham i live, rørt ved ham, spist med ham og allikevel ikke virkelig forstått hva de skulle vidne om. Det er Ånden som, ved å komme ned over dem, opplyser dem og gjør dem til den korsfestede og oppstandne Frelseres første vidner: Nå forkynner de ham, nå er de villige til å gå i fengsel, la seg piske og til slutt henrette for hans navns skyld.

Det var den samme Ånd som, ifølge vår trosbekjennelse, talte gjennom profetene.

I likhet med Kristus, med profetene og apostlene, blir hver kristen som i feringen mottar Den Hellige Ånd et Guds vidne overfor sine medmennesker. I seg selv er Gud usynlig. Men hans kraft, hans kjærlighet, hans glede blir synlige i Jesus Kristus og i dem som Kristi Ånd bor i og hviler over.

C. P. L.

Katolske prester på Roma-ferd leser gjerne en messe i katekombene, der minnet om trosnotet hos oldkirkens kristne er levende.

Tre geniale jøder har avgjørende preget vår tids virkelighetsopplevelse: Marx, Einstein og Freud. Mennesker som aldri har lest en linje av det de skrev, lever ikke desto mindre i en verden som i mange viktige henseender er bestemt av deres innsats og innvirker på vår skjebne.

John Huston's film «Freud» (*The secret passion* er den lett spekulerende originaltittelen) er et forsøk på å popularisere noen av psykoanalysens hovedtemaer, ved å skildre de fem avgjørende år i Wiener-legen Sigmund Freuds liv. Resultatet finner neppe helt nåde hverken for fagpsykologens eller faghistorikerens øyne. Det er ikke desto mindre kommet en ganske underholdende og fengslende film ut av det. Huston er en filmmann med adskillig menneskelig varme, men den er gjerne oppblandet med en noe lettbent amerikansk idealitet. Og i sin skildring unngår han ikke helt det konvensjonelt enkle skjema, kjent fra tidligere biografiske «geni-filmer», med vedtatte klisjeer som den tapre forstående hustru, de uforstående kolleger, det pipende og hujende auditorium, den ensomme ubøvelige forsker.

Noe av dette har da også faktisk dekning i Freuds liv — oppdagelsen av «Ødipus-komplekset» og av barnealderens seksualitet virket sjokkerende ved selve sin nyhet og stilte utvilsomt store krav til hans vitenskapelige mot og hederlighet. Filmen skildrer begge deler forenklet, men spennende og anskuelig, og med stor medfølelse for menneskers sinn og respekt for deres verd. Mange av Freuds synsmåter er bortfalt eller endret i senere psykisk forskning, men selve pionerinnnsatsen og de bestående resultater i hans verk er nok til å stille ham blant de store. Filmen legger stor vekt på det etiske alvor i denne vitenskapsbragden — går derimot lett hen over dens innbygde teoretiske materialisme, dens «seksual-dogmatikk».

«Freud» er også her preget av sin amerikanske opprinnelse — ingen steder er jo psykoanalysen i den grad blitt folke-eie og ukritisk tillagt stor autoritet over menneskers liv som i USA. Europa har vært mer kjettersk og kritisk overfor Freud, og har nok tildels valgt å følge disiplene, snarere enn mesteren.

ALLONS...

Vi og vore læsere venter med smerte paa at hr. pastor Schepeleren i Kjøbenhavn maatte behage for den av os foreslaaede protestantiske voldgiftsret at bringe beviset for sin paastand. (At den hl. Josef er ubesmittet undfangen.) Pastoren vil vel ikke tvile paa saadanne dommeres upartiskhed, som jo tilmed er Deres trosfæller? Og de 1000 kroner som vi har lovet Dem, ifald dommerne giver Dem ret, vilde sikkert ikke være at forsmaa til Deres «fromme» verk. Allons, lidt mere courage.

EN KONGELIG GAVE

Foruden en hel mængde kostbare bøger har hs. majestæt kongen skjænket en mumie til Fredriksuniversitetet.

HULL I HODET

Stanley med følge er kommet til Zanzibar, Emin Pascha derimod faldt i Bagamoyo ned og slog hul i hovedet, saa han maatte blive tilbage.

FRA VESTLANDET

Ca. 42 540 faar er iaar udførte fra Vestlandet og indbragte ca. 680 700 kr.

FOREDRAG PÅ MOSS

Forrige søndags holdt den kristendommen forkastende Bjørnson et foredrag paa Moss til indtægt for methodistkapellet, og fru Erika Nissen gav nogle pianonumre tilbedste. Det ser ut som ironi.

BERGEN

Under høimessen isøndags sprang en protestant opigjennom kirken, over kommunionsbænken og op til alteret, hvor han insulterede den forrettende prest som maatte standse i messen. Mannen blev straks greben og arrestert, men siden igjen sluppet løs som afsindig.

ENDELIG?

Efterat vi har glædet os ved en høst, som næsten var vaar, er endelig vinteren kommen. I de sidste dage har det frosset tidlig paa eftermiddagen, saa de smaa vandpytter er blevene fast tillagte.

Montgomery Clift bringer til rollen som Freud den intenst nevrotiske, nesten «narkoman» spillestil som i film efter film er blitt en stadig mer markert manér hos denne skuespilleren. Det virker noe ensformig, og fortegner trolig Freuds personlighet — han døde så sent som i 1939 og mange nålevende husker ham. Hans nære slektninger skal da også ha stillet seg meget avvisende til filmens skildring av ham.

Susannah York sammenfatter godt, i én enkelt av hans pasienter, trekk som Freud måtte iaktta i et stort antall psykisk syke, for å kunne utarbeide sine teorier og slutninger. Og som nevnt: Filmen interesserer.

MARIAHOLM

Mariaholm — et godt og åpent Østlands-landskap.

Norske katolikker har fått et nytt sted for ungdommens kurs og skoler, et nytt retreatsted og et nytt feriested — en vakker skjermet plass ved sydenden av Øyeren. Navnet på stedet har vi allerede, det skal hete Mariaholm. Våren 1965 settes antagelig byggearbeidene igang, det skal reises kapell og fire paviljonger på den 20 mål store tomten.

Mariaholm, som altså skal avløse Sylling, er kjøpt inn av bispedømmet. På den praktfulle lille tomten, som har strandlinje, knauser ned mot sjøen, flat mark, frukthave og små steile fjellpartier oppover mot skogen, ligger foreløpig en gård med våningshus, stabbur og låve. Den tidligere eieren har nylig flyttet fra stedet og snart skal arkitekten begynne med sitt arbeide.

De som har vært ute på Mariaholm allerede er begejstret, og med god grunn. Det er faktisk litt av et funn dette stedet. Fra Oslo kommer man dit på under en time med bil, og Spydebergbussen stopper bare fem minutter fra tomten. Men fra bussholdeplass og alfarvei går det en stikkvei ned gjennom skogen til sjøen, og bortsett fra et par små sommerhus i naboskapet, er stedet innrammet av skog og vann, langt fra trafikk og larm.

De gamle bygningene skal vekk etter hvert. Det skal bygges fire paviljonger i terrenget. Tilsammen kan Mariaholm, når det er ferdig utbygget, ta en leir med 75 unge, samt ledere. Og på en voksen retreat vil man kunne ha fin plass til 25—30 deltagere.

I to av paviljongene blir det tilsammen 24 små værelser med en seng og en sovesofa, de kan brukes både som dobbeltrom på ungdomsleirene og som enkeltrom under en retreat. I hver av disse to innkvarteringspaviljongene blir det også en liten sovesal for de minste deltagere.

I de to andre paviljongene blir det forelesningssal, administrasjonsrom, kjøkken, peisestue osv. Paviljongene blir bygget i tre, og kapellet skal reises for seg selv som et eget bygg. Stedet kan brukes året rundt, det får elektrisk oppvarming og varmt og kaldt vann på rommene.

FRA OSLO KATOLSKE BISPEDØMME

1. Ved et dekret fra Rituskongregasjonen av 25. april 1964 er det bestemt at presten, når han meddeler kommunionen til de troende, bare skal uttale disse ord: *Corpus Christi*, og at den kommuniserende til dette skal svare: *Amen*.
2. I lovprisningene eller soningsbønnen på s. 488 i vår norske katolske bønnebok skal det etter ordene «Lovet være Jesu høyhellige hjerte» innskytes denne lovprisning: «Lovet være Trosteren den Hellige Ånd».

† Jac. Mangers,
biskop.

«St. Olav» henviser til kommentaren s. 143.

VÅR PRIMSTAV

HALLVORSOK 15. mai. St. Hallvard var sønn av en bonde i Lier. En fattig kone kom flyende en dag han skulle ro over Dramsfjorden og ba om å få være med. Tre mann var etter henne, de fulgte efter i en annen båt og ropte at hun hadde gjort innbrudd og stjålet. Hallvard spurte om de hadde vitner, men da ble mennene så sinte at de skjøt. Hallvard fikk en pil i brystet, både han og konen ble drept. Derefter ble kroppen hans bundet til en stor kvernsten og senket i fjorden, men han fløt opp igjen og ble siden skrinlagt i domkirken i Oslo. Mange jærtegn skjedde ved hans grav. Han er Oslo bys vernehelgen. Merket er en kvernsten.

BJØNNEVÅK, 22. mai. Dagens helgen er Sta. Julia, jomfru og martyr, men hun har ikke noe med bjørn å gjøre. Navnet er antagelig en forvanskning av St. Bernhard, Bjarnvard, men det er ingen helgen av dette navn knyttet til dagen. Samme dag var viet til minne om St. Heming, biskop i Åbo, død 1367. Tegnet på vår primstav er vanskelig å forklare.

DANSK STATSBEØK I VATIKANÉT

Kong Fredrik og dronning Ingrid av Danmark avla, under seremonielle, men hjertelige former, den 23. april i år et besøk hos pave Paul VI. i Vatikanet. Efter utveksling av personlige gaver, sa den danske konge blant annet i sin hilsmingstale:

«Det er med forventning at vi i Danmark følger Pavestolens anstrengelser for å bevare og konsolidere verdensfreden. Må jeg her særlig henwise til det budskap som inneholdes i den pavelige rundskrivelse «Pacem in terris». Vi er også i Danmark dypt overbeviste om nødvendigheten av med ethvert til rådighet stående middel å avverge en ufredelig utvikling i forholdet mellom landene.»

BLIKK på TIDEN

BJELKEN I EGET ØYE

■ «Trø meg ikkje for nære!» heter det i folkevisen. Den amerikanske senatoren William Fulbright har i et fjernsynsintervju — nærmest i en bisetning — nevnt at «endog Norge» har problemer med fremmede raser, og henvist til hva vår norske Washington-ambassadør har fortalt ham om vår behandling av sigøynere. Dimensjoner har jo ikke dette «raseproblemet», og rundt om i norsk presse har der vært fnyst forarget over såvel senatoren som ambassadøren.

Redaktøren i bildebladet «Aktuell» (18. april), Jostein Nyhamar er ikke så villig med på rundhåndede absolusjoner til oss selv:

«Selvsagt representerer ikke de 20 menneskene noe raseproblem — de er for få til å utgjøre et nasjonalt problem. Men vår holdning til dem gir uttrykk for en ubredt rasediskriminerende innstilling som er et problem. Pestens smittekilder har vi.

Skal vi være ærlige — og det bør vi — kan vi spørre oss selv om ikke forholdet mellom det ringe antall sigøynere og den høyrøstede forargelse de har utløst, tvertimot viser at rasefordommene er usedvanlig godt rottet her i landet.

Neste gang fariseismens ånd flyr i oss og vi føler trang til å takke Gud for at vi ikke er som andre folk, skader det ikke å huske på at Norge inntil 1956 hadde en nokså enestående paragraf i fremmedloven om at sigøynere ikke hadde adgang til riket.

Vi har en ørliten samisk minoritet som i århundrer har vært utsatt for en klart diskriminerende behandling — og som fremdeles av mange blir betraktet som laverestående mennesker.

Det er blant nordmenn flest en tendens til nasjonal selvforherligelse på moralsk grunnlag. Det er ingen dekning for den.

Vi er ikke bedre enn andre. Fordommene har vi — når det bare dukker opp noen vi kan bruke fordommene på.

Vi beklager at senator Fulbright har rett.»

«KENNEDY-INSPIRASJONEN»

■ Nynorsk-folket er gledelig nok på kultur-offensiv for tiden — også der er slagordet tydeligvis «ut av ghettoen». Det Norske Samlaget har fått en forlagsledelse med driv og dyktighet, tidsskriftet «Syn og Segn» har fått ny spenstighet og den nye ukeavisen «Dag og Tid» interesserer i opplegg og innhold og sprenger seg effektivt inn i det almene åndslev.

I «Syn og Segn (nr. 3) fester vi oss blant annet ved en artikkel av Johan Gallung om president Kennedy, der den internasjonalt godt orienterte artikkelforfatteren røber en sans for nyanser som vi ellers ikke er vant til, når radikale skribenter vurderer katolisismen:

«Tilhøvet til katolisismen var eit hovedpunkt i valkampen, men det fekk lite å seie i Kennedys president-tid. Årsaka til dette ligg dels i den amerikanske katolisismen, som i internasjonal målestokk er svært konservativ — ein utprega lågare mellomklasse-katolisisme. Og dels ligg årsaka i Kennedy sjølv; han har snaut vore særleg representativ for dei vel 25% av folket i landet som er katolikkar. I Sambandsstatane har dette truleg

stimulert framvokstere av ein ny katolikk-type, den framstegsvennlige intellektuelle katolikken. I Latin-Amerika er denne verknaden kanskje enda viktigare.

Kennedy og pave Johannes XXIII's tid fall saman. For storparten av Latin-Amerika var det desse to som rådde i verda — enno er det etter måten få der som gir Khrustsjov den ære å vere ein av dei store herskarane. Både presidenten og paven vart modellar for den framstegsvennlige, handlekraftige katolikken i strid mot reaksjonen, og særleg da mot reaksjonen i det katolske hierarkiet. Det er fantastisk å sjå i detalj kva rolle venstre fløy av dei katolske partia spelar i Latin-Amerika, spesielt i Brasil og Chile. I stort mon kjem dette av at dei klassiske konservative partia og dei mest dogmatiske marxistane mykje godt er ute av spelet. Det finst meir av sann liberalisme i desse landa no, respekt for menneskeverdet, kamp mot utnytting og diskriminering; det finst meir av rasjonell planlegging og forskning blant venstre-katolikkane enn til høgre og venstre for dei — og Kennedy-inspirasjonen er klar. Her ser ein kanskje enda ei forklaring på at kjærleikshatet svinga over til kjærleik da meldinga om mordet nådde kvar minste pueblo på dette kontinentet.

Kor varande vil desse verknadene på intellektuelle og katolikkar vere? Det er vanskeleg å vite. Dei to er samanbundne av det sterkt intellektuelle preget katolisismen har i mange land, særleg i dei landa som er påverka av den fransk-belgiske greina (som Noreg?), minst i dei landa som er påverka av den italienske eller spanske tradisjonen (som Argentina). Visst er det at krefter er utløyste som kan kome til å forbløffe både høgre og venstre fløy i all politikk.»

Heftet rommer ellers blant annet en forståelsesfull artikkel om kardinal Mindszenty, samt forfatteren Alfred Hauge's fine og innsiktsfulle analyse av den etiske problematik i Ingmar Bergmans filmkunst, som vi omtalte i «St. Olav» etter hans foredrag om samme emne i Kirkeakademiet i Oslo i vinter.

RINGEN SLUTTET?

■ I alle efterdønningene etter magister Erik Grønseth's meget frimodige ytringer i NRK, om seksualundervisningen i norske skoler, var der adskillig interesseløst skvalp — nokså likelig fordelt på de stridende parter. Høyst interessant er derimot et sent debatt-innlegg i tidsskriftet «Sosialt arbeid» — senere offentliggjort som kronikk i «Morgenbladet» (20. april) — av professor Harald Schjelderup. Klart og rolig skiller Schjelderup, hvis banebrytende innsats som psykolog og Freud-elev jo fikk stor betydning for mellomkrigstidens radikalisme, mellom vitenskap og propaganda — seksualvitens og «seksualisme».

Den eldre generasjon, som godt husker 30-årenes ampert kulturpolitiske og usaklige klima når det gjaldt disse problemene, og som ofte har bevart en inngrodd mistenksomhet overfor nettopp psykologenes vilje og evne til objektivitet, bør merke seg meninger som disse, når de kommer fra psykoanalysens introdusør i Norge:

«Mange av psykoanalysens tilhengere og eftersnakkere har trukket forhastede slutninger av den psykoanalytiske forskning. De har i den ment å finne grunnlag for en seksualistisk livsanskuelse. Driftsforherligelse ble deres nye evangelium. Seksualiteten er det som har den altoverskyggende betydning for livsutfoldelsen. (...) Det er imidlertid en fullstendig misforståelse å tro at et seksualistisk livssyn av denne eller lignende art kan rettferdiggjøres videnskapelig ved å vise til psykoanalysen. Freud selv trakk ingen slike konsekvenser av sin forskning og han sto selv fjernt fra det seksualistiske livs-ideal. Fornuftens herredømme over driftene var og ble for ham idealet og målestokken for det menneskeverdige liv.»

Schjelderup peker på, at det vesle en vet om virkningene av uhemmet seksualitet i tidlig alder tyder på «betenkelige konsekvenser for den senere karakterutvikling», og arresterer håndfast en av de stadig tilbakevendende sofismer i seksualpropagandaen:

«Og her kommer vi da til det avgjørende punkt som Grønseth — og mange med ham — ikke tar tilstrekkelig hensyn til:

Det er en vesentlig forskjell mellom nevrotisk hemning og fortrengning på den ene side og beherskelse på den annen. Både spørsmålet om utsettelse av det seksuelle samliv til den nødvendige personlighetsmodning er nådd og spørsmålet om kortere eller lengre seksuell avholdenhet i voksenalder av hensyn til andre verdier, må sees i relasjon til personligheten som helhet.

Mennesket er nok et driftsvesen, og driftene krever sin rett. Men det særlig menneskelige er allikevel den kontroll som utøves av de høyeste sentra. Orden i vårt liv får vi først gjennom et hierarki av verdier, hvor de verdier vi setter høyest virker kontrollerende og bestemmende på vår adferd.»

Det er på denne bakgrunn at Schjelderup skarpt kritiserer Grønseth for «hans dogmatiske måte å behandle ytterst kompliserte problemer på. Mange av hans freidige påstander mangler i altfor høy grad vitenskapelig dekning». Magisterens forslag om adgang til prevensjons-veiledning gjennom skolene kaller professoren «et altfor ansvarslost eksperiment med våre barns og vår ungdoms fremtid». Og han slutter kategorisk: «En ting er saklig opplysning om seksuallivet — noe helt annet en direkte eller indirekte propaganda for et altfor ensidig seksualistisk livssyn».

Det er visst et tidenes tegn at en av den kjente psykologens teologiske professor-kolleger tidligere i den selvsamme debatt uttrykte substansielt det samme.

UNDER BELTET

■ I Danmark har en luthersk sogneprest mistet sinnsbalansen og blant annet holdt prekenen som har fått landets sosial-demokratiske kirkeminister, fru Bodil Koch, til å be ham søke psykiatrisk bistand. Slikt hender — at et stykke personlig ulykke slår mer eller mindre ut offentlig, til sjokk og forargelse, for eksempel på kirkens vanligvis fredede grunn. *Das kommt in den besten Familien vor.*

Men altså: Mer eller mindre. Noe nytt er nemlig den kløende trang til nokså hemningsløs sensasjonell utnyttelse av fenomenet rundt om i pop-pressen. I bildebladet «Aktuell», som innenfor en fiks og ofte meget menneskelig redaksjonell ramme dyrker adskillig vond vilje mot kirke og kristendom, nå og da med en påfallende sviaktende sans for *fair play*, finner vi et stort tekst- og bildeoppslag om den forvirrede geistlige, ved Oddvar Stølen (25. april). Han er visst «spesialmedarbeider» på området, i hvert fall dersom en skal dømme etter den noe utiltalende presentasjon han gir av seg selv:

«Jeg kom til prestegårdskontoret for å være frekk. Det bør man når man skal intervju prestene. Men her sitter en mann så troskyldig og naiv at det er et under at han har vært prest i snart 30 år. Det var saliggjørende å møte en prest som ikke spiller skuespill».

Efter denne meget rundhåndede anklage mot presters evne og vilje til oppriktighet sånn i alminnelighet, gir Stølen prøver på sin hukommelse når det gjelder barnelærdommen. At «toleransen» skulle høre til «det vesentlige i kristendommen» er en misforståelse som tasser omkring helt oppe i regjeringkontorene i Bygdøy Allé, så det får en unnskyldt ham. Toleranse er mer enn ønskerdig, men — takk — på de rette premisser.

Men her er dessverre mer forstemmende bomskudd.

I et blad som flere ganger har viet vårt hjemlige katolske kirkeliv sympatisk og saklig omtale, synes vi det er et slag under beltet mot våre lutherske medkristne i Norden når bladet gir sitt nokså hykkelske bifall til et ufyselig sirkus, stelt til av en åpenbart syk mann. Ganske særlig, når en på samme hold viser en minimal, og helst antipatisk interesse for *normalt* menighetsliv i de nordiske folkekirker:

«Han er suspendert, venter på prosterettens dom, og i mellomtiden har han fått en mangfoldig menighet i ølkroen på andre siden av Kongegaten...

ST. GUDMUNDS LEGAT

Ansøking om å komme i betraktning ved utdelingen av St. Gudmunds legat til fordel for katolske barn i katolske skoler, besendt innen 20. juni d.å. til

Prioren for Dominikanerne,
Neuberggaten 15, Oslo 3

Som sosialist og vagabondens venn hadde revolusjonspresten viet søndagens gudstjeneste til loffere og hjemløse, og pastoren talte varmt om vagabonden og sosialisten Jesus som vandret på sine sandaler fra hus til hus, til fattige og rike, rene og urene, friske og syke. Jesus var et menneske, ingen konge. Han nektet å være konge. Og pastoren gjentok tiraden som felte ham på folkekirkens prekestol: Vekk med kapitalismen! Ut av NATO! Ned med kongedømmet! Stormende applaus. Blitzlampene lynet i tobakks-tåka. Flaskeklirr og fylleprat. Skål for Søbye! Skål for sosialisten! Skål for Kristus! Uteliggere, uflidde og for-drukne, homofile, forfattere, unge i beatnik-antrekk, barn og gamle, og kort sagt: En høyst merkverdig sammensatt menighet, og ganske sikkert ingen stabil menighet, for en krageløs prest. Men en gripende gudstjeneste var det. En *kristelig* gudstjeneste var det, for dette må da være kristendom».

At Stølen reportasje i seg selv røber adskillig journalistisk ukultur får så være. Her er han jo i det minste i — om ikke godt, så i hvert fall *tallrikt* selskap. Verre synes vi det er med den forhåpentlig ubevisste *menneskeforakten* i den slags stoff. Forakten for det overbærende og tause hensyn som burde omgi en syk og ubalansert mann, i det øyeblikk da han profanerer hva han normalt holder for hellig. Forakten for den kirke, hvis tjenere daglig gjør sin ganske usensasjonelle plikt, også overfor samfunnets utstøtte, fjernt fra blitzlamper og reportere. Forakten for et lesende publikum, som uten videre anses for lystent på og tjent med gramsingen i en trist sogneskandale.

Frater Candidus.

«Corpus Christi - Amen»

Som en enslig svale er foreløpig en — tilsynelatende liten — Sforandring som pavestolen har bestemt, når det gjelder vårt nattverd-rituale. Fra nå av skal presten, når han meddeler kommunionen, si høyt og tydelig: «Corpus Christi» (Kristi Legeme), og den som går til alters skal svare: «Amen», før han mottar sakramentet.

I virkeligheten har denne lille endring stor rekkevidde, og eftersom den griper sterkt inn i det kristne folks religiøse vaner, er det ønskelig at en innser motivet for den.

Egentlig er «det nye» faktisk det opprinnelige — den nåværende formel («Vår Herres Jesu Kristi legeme bevare din sjel til det evige liv, amen») ble først tatt i bruk på et sent tidspunkt i Kirkens liv. Det viktige ved reformen er, at den gamle form som nå kommer igjen, gir anledning til en virkelig *trobekjennelse* («Amen» betyr jo: «Ja» — «Slik er det») fra den troendes side, i det øyeblikk da han mottar Herrens legeme: Her bekrefter han sin tro på at dette legeme ble gitt for menneskehetens frelse, og sin deltagelse i det offer som finner sted i messen.

Like før *Pater noster* har (forhåpentlig!) menigheten svart et høytidelig *Amen*, som avslutning på messens canon. En lignende bekjennelse finner altså sin naturlige plass ved mottagelsen av sakramentet. Om noen synes at det svar som de her skal gi «forstyrret» deres private andakt, er det verd å minnes hva kommunionen innebærer av *felles* uttrykk for vår Kristus-tro. Rett nattverd-praksis forutsetter fra nå av et tydelig «Amen»-svar til prestens «Corpus Christi».

R.

Biskop Schjelderup
om
Therese Neumann

Den lutherske Hamar-bispen Kristian Schjelderup, som nå trer tilbake, har gitt «Aftenposten»s Halvdan Hydle et avskjeds-intervju, der han blant annet, etter å ha nevnt sitt møte med Gandhi og Sigmund Freud, omtaler det dype inntrykk den fromme bondepiken og ekstatikeren Therese Neumann etterlot i hans sinn. Som kjent tok Kirken aldri offisielt stilling til de merkelige begivenheter som ledsaget hennes meditasjon av Kristi lidelser.

«Biskopens største opplevelse?
— Det var møtet med Kristus. Jeg hadde grublet og tenkt, og hatt mangfoldige søvnløse netter, før jeg fant hans hånd!

Kristian Schjelderup skrev en gang for mangfoldige år siden en serie artikler i Aftenposten, om den stigmatiserte unge piken nede i Konnersreuth. De vakte oppsikt over det ganske land, ja, langt utover Norges grenser. Tanken ligger så snublenende nær, at man uvilkårlig spør: — Men biskopens største, jordske opplevelse, for å si det slik...?

Nu blir Kristian Schjelderup meget alvorlig, og han tier lenge. — Det var kanhende Therese Neumann! sier han omsider. — De minnes muligens historien, den ligger jo nu en drøy menneskealder tilbake. Jeg hadde da forlatt Det Kongelige Fredriks, som det het i våre dager, og hadde i all beskjedenhet passert de akademiske grader. Jeg var den gang noe i retning av en agnostiker — tvilte ikke, men hadde vanskelig for å bekrefte... Så kom historien om Therese Neumann.

— Jeg vet ikke stort mer enn Dem om det merkelige fenomen. Vi visste jo lite eller intet om den vesle landsbyen nede i Tyskland. Ante ikke Therese Neumanns eksistens! Men så seilte begivenhetene opp, og verdenspressen fikk det travelt...

Jeg brant av spenning i de dager. Jeg ville komme begivenheten på kloss hold. Etter fattig evne har jeg alltid prøvet å komme frem til sannheten. Og jeg kom meg da ned til Konnersreuth...

Biskopen tier litt, før han går videre: — Jeg satt ved Thereses sykeleie i mange dager. Spurte henne ut og inn. Og hun fortalte.

Hver eneste fredag begynte det å piple blod fra begge hennes hender, og begge hennes føtter. Sårmerkene svarte fullstendig til dem vi kjenner fra Golgata...

— Hvem og hvordan var egentlig Therese Neumann?

— En liten, fattig landsbypike. Den eldste i en søskenflokk på tretten! Faren var skredder, og strevet på harde livet for å skaffe det nødvendige til sin store familie. Therese kom, såvidt jeg vet, aldri utenfor Konnersreuth. Hun døde ifjor, i troen på sin Frelser. For mangfoldige år siden fikk jeg som sagt fenomenet på nærmeste hold. En fredag, da jeg satt ved hennes seng, falt hun i en slags trance, eller hva man skal kalle det, og da så jeg noe helt fantastisk. Det begynte å piple blod fra hennes panne og tinninger. Merkene etter torne-kronen. Hun lå med lukkede øyne og talte et helt nytt sprog. Det minnet om hebraisk. Jeg snakket etterpå med en tysk

ST. HALLVARD-guttene

synger i St. Hallvard kirke, Urtegt. 29, Oslo, fredag 15. mai (St. Hallvarddagen) kl. 19.
(Dialogmesse og andakt.)

over til-

- det tennes ikke maken!

sprogforsker, spesialist på de gamle orientalske tungemål. Han kom neste fredag, og opplevet det samme som jeg. Han talte til henne i samme sprog, og hun svarte. Han ble som lamslått. For Thereses sprog var det de brukte i Palestina på Kristi tid... Ellers talte Therese bare landsbyens dialekt; noe annet sprog kjente hun ikke.

Stigmatisering er ikke noe ukjent fenomen. Hva jeg særlig grublet over, etter de betagende møter med den unge pike og hennes sårmerker, var om dette kunne ha noen sammenheng med de fysiske prosesser som intet menneske kan komme forbi? Jeg kunne av gode grunner ikke spørre Therese om alt dette. Jeg søkte mine legevener, fortalte hva jeg selv hadde sett. — Hvordan, hvorfra og på hvilken måte? De svarte tilslutt: — Dette må du spørre Vårherre om. Og det har jeg gjort...

— Vil ikke biskopen skrive en bok om dette? Her handler det jo om ting som millioner mennesker er opptatt av!

— Jo, jeg har nok vært inne på tanken. Men det har vært så meget annet å gjøre...

Forslag til GODE konfirmasjonsgaver:

MESSEBOKEN norsk-latin, sort, brunt ell. blått skinn	kr. 60.—
sort, blå ell. rød plast	» 40.—
KATOLSK EØNNEBOK, sort ell. blå shirting	» 12.—
BIBELATLAS, norsk, rød shirting	» 29.—
DET NYE TESTAMENTE, ved P. Schindler (dansk), rødt kunstlær	» 60.40
THE HOLY BIBLE, ved R. Knox, rød shirting	» 42.70
blått skinn	» 67.10
THE NEW TESTAMENT, ved R. Knox, rød shirting	» 11.30
sort skinn	» 30.50

Krusifikker, kunstgjenstander, grammofonplater.

ST. OLAV BOKHANDEL, Akersv. 5, Oslo 1. Tlf. 42 31 70

LESERNE SKRIVER

Med dette innlegget åpner St. Olav en spalte som vi kaller «Leserne skriver». Vi kommer her til å trykke brev til redaksjonen, og vi vil gjerne få hvert innlegg signert med fullt navn for å få mest mulig åpen debatt...

Innleggene bør være korte, redaksjonen forbeholder seg ellers retten til å forkorte dem.

BELGISKE LEGER

Herr redaktør.

Den nye loven som de belgiske leger streiket mot var et resultat av en politisk hestehandel mellom det sosialistiske og det kristelig-demokratiske parti.

St. Olav gjentar motstandernes beskyldning mot legene om at streiken utelukkende var motivert av frykten for å få sine inntekter redusert og frykten for nøyaktig ligningskontroll.

Om legenes syn på trygdeordningen sier St. Olav bare: «Men vi vil ikke uttale oss om legenes synspunkter på dette. De har antagelig også berettigede ankepunkter.»

Det hadde legene i høy grad. Legenes viktigste ankepunkter mot loven var ikke økonomiske, men faglig medisinske.

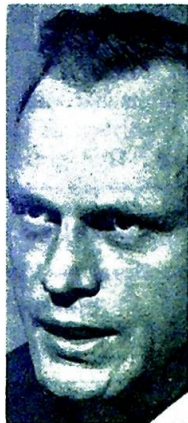
Efter den nye loven kunne pasienter ikke lenger fritt velge sin lege. Loven satte faste «takster» for forskjellige sykdommer og foreskrev sågar bestemte behandlingsmetoder. Den innebar offentlig dirigering og detaljinngripen i den enkelte leges virksomhet som kunne hindre en forsvarlig og tilfredsstillende medisinsk behandling.

Det er synd at St. Olav har falt som offer for propaganda. Det er nemlig grov og svart propaganda når det hevdes at de belgiske leger gikk til streik utelukkende «for sin status og sin lønn».

De belgiske leger har, som leger i alle andre land, viet hele sitt liv og sitt virke til arbeidet for å helbrede og lindre deres medmenneskers sykdom og nød. Det er utilatelig naivt å tro at de plutselig på en dag skulle kaste alle sine idealer overbord i ren egoistisk pengegriskhet.

Vel er det så, at det økonomiske også har spilt en rolle ved lege-streiken. Men det viktigste og altavgjørende motiv bak de belgiske legers aksjon var hensynet til pasientenes beste og ønsket om å sikre de nødvendige betingelser for å kunne yde effektiv og forsvarlig medisinsk hjelp.

Anders Gurholt.

Vi har ikke noe imot at belgiske leger kjemper, for sin frie stilling, for sine pasienter — eller for sin lønn. Men vi tror ikke — for å gjenta det — at legene har rett til å bruke streikevåpenet. Og det er vel sakens kjerne, ikke legenes gode hensikter.

A. R.

☆

OM BJERKEBÆK

Fru Christianne Undset Svarstad har — fra Cairo — sendt oss endel presiserende opplysninger i forbindelse med artikkelen «Dager på Bjerkebekk» i nr. 2 i år. Dem tar vi oss til hjerte, med fremtidig behandling av emnet i mente. Fru Undset Svarstad skriver blant annet:

MARIAKONGREGASJONEN, OSLO

Søndag 24. mai: RETRETT på Vor Frue Villa, Ullernchausséen 52, fra kl. 9—17.
Leder: Pastor E. Laudy.
Kolsåsbanen fra Nationaltheatret kl. 8.08 til Montebello.
Alle katolske damer er velkommen. Liste utlagt på St. Josephs Institutt. Meldes i tlf. 42 67 18.
Listen inndras torsdag 21. mai.

KATOLSK INFORMASJON

Studiebrev.

Skriv etter prospekt.
P.boks 3664 gl.b. Oslo 1.

St. Hallvard Kameratklubb

har møte hver torsdag kl. 19.30 i Urtegt. 29, Oslo. Tlf. 68 08 68.

FRANCISKUSHJELPEN, OSLO

Urtegt. 29 II, tlf. 68 08 68.

Kontortid 12—13 hver dag unntatt lørdag.

LEGMANNSRÅDET

OSLO KATOLSK BISPEDØMME

Kontortid hver onsdag kl. 18—20 i Akersv. 5, 1. etg. Tlf. 41 04 41.

OSLO KATOLSK MENIGHETSPLÉIE

Kontortid hver onsdag kl. 11—13.

Akersv. 5, Oslo.

Sigrid Undset var selv meget nøye med skrivemåten. Det skulle skrives *Bjerkebæk*. Stedet hadde jo sitt navn fra en dansk vaudevilleskikkelse og ble skrevet på dansk like fra forfatterinnen døde sitt hjem med dette navnet — ikke på grunn av bjerkene og bekken i haven.

I samme artikkel fremholdes at tanken om et Undset-museum på Lillehammer eller i Kallundborg har vært fremkastet ofte — senest av undertegnede. Det er nok meg som har vært synderen alle ganger tanken har vært fremkastet! Jeg mottar alt som skrives — om Sigrid

(Forts. n. side)

ST. SUNNIVA BARNEHAGE

Katolske barn mellom 4 og 6 år som ønskes opptatt i barnehagen august 1964, må innmeldes innen 15. mai, da de ellers ikke kan regne med å få plass.
Helst personlig henvendelse mellom kl. 13 og 14.

FYRINGSOLJE

brukes av

St. Olavs kirke	}	Oslo
Bispegården		
St. Joseph's Institutt		
Vor Frue Hosp. Nerveavd.		
St. Dominikus kirke	}	Arendal
Lunden Kloster		
St. Elisabethsøstrenes Pleiehjem	}	Bergen
Sta. Katarinahjemmet		
St. Franciskus Kirke		
St. Franciskus Hosp.		
St. Pauls Kirke	}	Hammerfest
Vår Frue Kirke		
Marias Minde	}	Hønefoss
St. Franciskusøstrenes Moderhus		
Øyenklinikken	}	Lillestrøm
St. Josephs Hosp., Drammen		
St. Torfinns Klinik, Hamar	}	Tromsø
St. Elisabeth Inst.		
St. Mikael's Kirke	}	Trondheim
St. Mikael's Prestegård		
St. Theresia kirke	}	Tønsberg
St. Franciskus Hosp.		
St. Magnus Kirke	}	Tønsberg
St. Elisabeth Hosp.		
Vår Frue Kirke	}	Tønsberg
Bispegården		
St. Olavs Kirke, Bispegården	}	Tønsberg
St. Olavs kirke		
St. Olavs Prestegård	}	Tønsberg
St. Olavs Klinik		

Ved bestilling av olje:

Oslo 68 34 60 - Service 41 79 80

Undset og hennes hjem — gjennom Argus — og har aldri sett andre fremkaste tanken. Personlig synes jeg at en museumspaviljong med Undsetiana — reist på Bjerkebæks område måtte kunne tilfredsstille publikums vitebegjærighet og også bli det rette forum for de mange forskere som hittil har vært mottatt direkte i hjemmet. Det er min mening at

inntekten av et slikt Undsetiana-museum må gå til driften av Bjerkebæk (til å vedlikeholde huset og haven perfekt), og det er enn videre min mening at den billett som gir adgang til et Undsetiana-museum bør gi adgang til peisestuen og kleven (forfatterinnens arbeidsrum) på Bjerkebæk. Etter min mening kan det ikke bety det samme som å vanære for-

fatterinnens siste ønske. Det var mens hun levde hun ønsket å være i fred i sitt hjem. De som får se hennes allerskeligste kan neppe tape på det, men går vel heller beriket der fra, og det bør vel derfor ikke nektes det store publikum som elsker Sigrid Undset! Konklusjonen i St. Olav-artikkelen slutter jeg meg derfor helt ut til.

Willy Brandt — SPD's kansler-
emne.

SOSIALDEMOKRATIET OG KATOLIKKENE

Møtet mellom pave Paul VI. og fem representanter for det tyske sosialdemokratiske parti under en privataudiens i Vatikanet (St. Olav nr. 8) berører ikke bare forholdet mellom Kirken og sosialdemokratene, men har også betydning for den innenrikspolitiske situasjon i forbundsrepublikken.

Kirkens avvisende holdning overfor sosialdemokratiske bevegelser i land som

Tyskland og Østerrike har hatt sin grunn i kulturpolitikken. I begge disse land har sosialdemokratiet i sine programmer inn tatt standpunkter i skolesaken og på andre områder av Kirkens offentlige virke som man oppfattet som forsøk på å binde Kirken i dens muligheter for å arbeide i folket. Der hvor det kulturpolitiske klima har vært anderledes, der arbeider-

(Forts. n. side)

<i>Halden- firmaer</i>	<i>Karl Knap</i> ^{N/S} Tlf. 2710 Bygningsartikler — Rør og Maskinforretning Linoleum	ØSTFOLD SNEKKERIFABRIKK Dører — Vinduer — Trapper Kjøkkeninnredninger Tlf. 1630
KARL Y. OLSEN ENTREPRENØRFORRETNING Mur - Tre - Betong Tlf 1977	OTTO E. ANONSEN BLIKKENS LAGERMESTER Ventilasjon og Bygningsarbeid Tlf. 3439	KARL STORM ANDERSEN Fisk - Delikatesseforretning Tlf. 1155 - Privat 1159
Gunnar Setterquist Elektrisk forretning Storgaten 1 Tlf. 1981 og 1733	ERLING WILLE Aut. Rørleggerforretning Tlf. 3024	Fredrikshalds Meieribolag HALDEN
OLAF STENBOCK Elektrisk Installasjon og Radioforretning Aut. Halden - Berg - Idd Telefon 1918 HALDEN Telefon 1918	IRIS BLOMSTERFORRETNING HALDEN	F. JØRGENSEN Aut. rørlegger - Rørhandel Tlf. 1844
HALDEN FARVEHANDEL A. Sandaker, Torvet Tlf. 1264	<i>Paul Johannesen</i> <i>Allt i uz og optik</i> TLF 2011	Glassmester OSKAR L. HANSEN Alt i glassarbeid, innramming og bilglass Tlf. 2976
A/S HALDENS BRYGGERI	E. Sem A/s Bøker — Papir — Trykksaker	SVERRE BIGUM Kolonialforretning Tlf. 1425

Norges Brannkasse *betyr trygghet*

bevegelsen ikke har vært preget av marxistisk ideologi eller der hvor det har vært partipolitisk strid om Kirkens forhold til staten, har naturligvis ikke den katolske kirke tatt stilling mot sosialdemokratiet.

I fransk katolsk presse har man allerede lenge fremhevet at det har vært betenkelig med den ureserverte støtte tyske katolikker har gitt CDU. Den katolske opinion i Frankrike har (som i England) lenge vært politisk differensiert. Det finnes forøvrig også en gruppe katolske intellektuelle i Tyskland selv som kritiserer støtten til CDU.

Det første skritt mot en bedring i forholdet mellom Kirken og SPD ble tatt i desember 1957 da de sosialdemokratiske lederne *von Knoeringen* og *Arndt* i München offentlig diskuterte problemet med de ledende katolske samfunnssekspertene *Gundlack* og *Nell-Breuning*. Begge disse er jesuittpatre og har vært med på arbeidet med sosial-encyklikaene fra 1931. Og denne og andre meningsutvekslinger har satt spor etter seg i det nye sosialdemokratiske programmet av 1959, Godesberg-programmet.

I Godesberg-programmet står det et viktig avsnitt om at partiet «ikke vil forkynne noen endelige sannheter... av respekt for menneskenes tro. Hverken et politisk parti eller staten har rett til å bestemme over menneskers trosavgjørelser.»

En slik uttrykkelig erklæring om inkompetanse fra partiets side med hensyn til livssyn var noe helt nytt i det marxistisk pregede tyske sosialdemokrati. Forandringen skyldes naturligvis også innsikten om at partiet aldri ville få majoriteten mot den katolske kirkes motstand. Men mer avgjørende enda var vel den «av-ideologisering» som er et velkjent fenomen i det politiske liv i alle velferds- eller velstandsstater.

Den største vanskeligheten idag i forholdet mellom Kirken og sosialdemokratiet er skolespørsmålet. SPD har av tradisjon bekjempet konfesjonsskolene. For tiden er situasjonen i Vest-Tyskland slik at det finnes konfesjonsskoler, katolske og protestantiske, i delstater med CDU-majoritet.

I de øvrige delstatene er bare religionsundervisningen fri, katolsk eller protestantisk.

For noen år siden, i 1960 uttalte den

nevnte sosialdemokraten *Arndt*, at en katolikk kunne som sosialdemokrat arbeide for konfesjonsskoler både innen og utenfor partiet uten å risikere et brudd med sitt parti av den grunn. Og audiensen i vår hos pave Paul har vært et ledd i denne oppmykning av forholdet. Audiensen vakte stor oppsikt, i enkelte tilfeller bestyrrelse i Tyskland.

HANDELSKONFERANSE

I den store verdenshandelkonferansen i Geneve deltar også fem representanter for pavestolen. Under de forberedende forhandlinger som fant sted siste år, mottok Vatikanet en innbydelse som man sa ja til. (KAP)

KRISTIANSAND S.

TAPET OG KUNST

ARTIKLER

Kristiansand S.
Tollbodgt. 15 A
Telefon 23 930

TRONDHEIM

ILA FARVEHANDEL

Telefon 25480

Alt i malerverer

INGV. ALSTAD

Fisk - Sild
Ilevollen 32 - Tlf. 20291
Trondheim

ARENDALE

THS. LØVOLD

Grnl. 1886 — Tlf. 1173, 1495

Maling - Tau - Duk - Koster og børster
Skibsrekvisita - Malerverer
Engros og en detalj

DANMARK

SONNING-PRISEN TIL PATER PIRE.

Nobelpristageren pater *Dominique Pire* mottok 20. april i København «Sonningprisen»s kr. 115 000, som han akter å omsette i en av sine freds-landsbyer for flyktninger. I en takketale understreket pateren nødvendigheten av respekten for enkeltmennesket.

ARENDALE

ARENDALE FARVEHANDEL

Tlf. 2050

Engros - En detalj

J. E. PEDERSEN & CO. A/S

Arendal

Kjøttforretning

Tlf. 2360

GARTNERHALLEN

Frukt og Grønsaker En gros

Tlf. 3159 - 3208

BYGGMESTER

HANS NILSEN

Neset 362

Arendal

Tlf. 2647

OLAV SLAATTENE

Blomsterforretning. Begravelsesbyrå

Tlf. 1958

Havstad, Arendal

SHELL — ARENDAL

Tlf. kontor 2013

Anleggstlf. 1848

ADEL ELLEFSEN

Aut. Installasjonsforretning

Tlf. 1756 — Arendal — Tlf 1756

OBS: Bestilling på abonnement, annonser, og henvendelser vedr. adresseforandring, kontingent o.l. bes vennligst rettet til bladets ekspedisjon: St. Olav Bokhandel, Akersv. 5, Oslo. Tlf. 42 31 70.

OSLO

C. Tennant Sons & Co. A.s

Tollbodgaten 27 - Oslo - Telefon 42 18 94

OSLO

T. S. JACOBSEN

BEGRAVELSESBYRÅ

Ullevålsv. 1 - Oslo

Tlf. 33 23 34 - 43 22 36

Privat 55 77 87 - 69 43 72

E. Sunde & Co. Rørleggerbedrift A/s

Varme- og sanitæranlegg

Joh. Weydahl A/s

Oslo - Centralb. 68 18 07

KAFFE
og
HERMETIKK
en gros

Byggevarer - Beslag - Ovner
Verktøy - Fliser - Linoleum
Tapeter - Farvehandlvarer
Kjøkkenutstyr

THIIS & CO. A S

Haakon VII's gt. 1, Oslo
Sentralbord 41 77 30

THRONSEN & CO. BOKTRYKKERI

Bernh. Getzgate 3b, Oslo
Telefon 33 18 34 - 33 32 37

**Til daglig
nytte
og glede**

Omslag til
TELEFONKATALOGEN
i florentinsk
lærplastikk med
dekorative preg.

Ensfarget kr. 15.—
Flerfarget kr. 18.—

Vi sender også pr.
postoppkrav.

NORENBERG & CO. A.S

MARGARINFABRIKK

OSLO

Leverandør av den bekjente
«NOCO» margarin

WISBECH ARTIFISIELSKAP

MAJORSTUA - OSLO
MASKIN- OG ELEKTROTEKNISKE
FABRIKKER

ERLING MOE

God fisk

HØYESTERETTSADVOKAT

GEORG LOUS

DRAMMENSVN. 4 - OSLO

*Våre annonsører
er gode firmaer!*

Gralligani

STORTINGSGT. 22
NEDRE SLOTTSGT. 25
OSLO